

[Elgaard.]

dette Lovforslag. Men jeg ønsker hertil at føje, at vi, da den højtærede Minister sidste Gang bad Rigsdagen om en Huslejelov, fik Bestemmelser ikke alene vedrørende Forholdet mellem Ejer og Lejer retsligt set, men ogsaa fik overført de 3 gamle Aagerparagraffer i udvidet og moderniseret Skikkelse, saaledes at de 3 Paragraffer blev til 10; tror jeg det var. Herved skabte den højtærede Indenrigsminister under Medvirkning af den forud herfor nedsatte Boligkommission Lovbestemmelser, der skulde være en Sikkerhed for, at man ogsaa i den Huslejelov, der skulde gælde fremefter, havde et Middel til at gribe ind over for uberettigede Lejeforhøjelser.

Da jeg ikke kan anerkende, at Lovforslaget er motiveret paa en saadan Maade, at det kan opfordre Venstre til at stemme derfor, kan jeg ikke tilsiige den højtærede Indenrigsminister vor Støtte til Lovforslagets Gennemførelse. Jeg plejer altid at være elskværdig over for den højtærede Indenrigsminister — dette Forhold er vist gensidigt —, men under Overvejelsen af dette Lovforslag har jeg i Virkeligheden ikke kunnet finde mere end een antagelig Grund til dets Fremkomst, nemlig den, at vi inden for Lovens Gyldighedsomraade jo skal have nogle Valg. Man kan ikke opfylde det Løfte, man gennem Loven synes at ville give Lejerne i Hovedstadskommunerne: et stigende Antal ledige Lejligheder — altsaa som Resultatet af et betydeligt udvidet Boligbyggeri —, og naar man ikke kan det, saa foreligger der heller ingen Muligheder for den højtærede Indenrigsminister eller de Partier, der er enige med ham, for at standse den Udvikling i Lejeforholdet, der er en Følge deraf, og som ogsaa Indenrigsministeren maa kalde berettigede Lejeforhøjelser. Jeg erkender, at Lejen i Hovedstadskommunerne er meget høj, men for at denne kan bringes nedad, maa der for det første fremskaffes rigeligt med Lejligheder, for det andet maa de private Bygherrer engageres fuldt ud til Fremstilling af den fornødne Boligmængde, og endelig maa man ikke paa dette Omraade lige saa lidt som paa andre stadig følge en Udvikling, der forøger Omkostningerne paa alle Omraader.

Det er jo desværre i Øjeblikket her i Hovedstaden saaledes, at det er hændt, et Par Gange i hvert Fald, at Byggearbejdere, der har været ledige i lang Tid, i Flok og Følge stille og roligt har bevæget sig hen til Byggepladser for at se, hvorledes det ser

ud, naar andre Byggearbejdere virker, medens de selv var udelukket derfra.

Det er umuligt for mig nu, da dette Lovforslag er forelagt Rigsdagen, at undlade at siige til den højtærede Minister og til Flertalspartierne, at hvis man efter de Erfaringer, man har høstet paa dette Omraade gennem 10 Aar, tror at gavne denne Sag ved at fortsætte paa den nu gennem Aarene prøvede Maner, der jo kun giver daarligere og daarligere Resultat, saa er man sørgelig sendrægtig til at lære af Erfaringerne.

Hasle: Den Sag, vi her behandler, kunde jo synes ikke at være saa forfærdelig stor, og det er den paa en vis Maade heller ikke, men principielt kan det ikke nægtes, at der her opridses en Forskel mellem de Anskuelser, som gør sig gældende inden for Regeringen og dens Partier paa den ene Side, og de Anskuelser, som mit Parti repræsenterer i selve Lejespørgsmaalet.

Den Lovgivning, vi fik i 1937, om Forholdet mellem Ejer og Lejer gav sig ud for at være — og skulde jo være — en Regulering af et borgerligt Retsforhold mellem de to Parter, saaledes som vi paa en Række Omraader har Lovgivning her i Landet: om Køb og Salg, Kommissionærers Retsstilling, om Forsikringsaftaler og en Række andre borgerlige Retsforhold, som er ordnet ud fra rent saglige Synspunkter og ud fra den Betragtning, at disse Forhold skulde ligge fast, saaledes at de to Parter vidste, hvad de havde at rette sig efter. En saadan Lovgivning var det, man ønskede angaaende Retsforholdet mellem Ejer og Lejer. Men paa en ulykkelig Maade er dette Forhold nu engang kommet ind i en politisk Sfære; man kan ikke lade denne Sag i Ro; det er, ligesom der stadig skal hvirvles Uro og Usikkerhed op i denne Sag, og man kan ikke frigøre sig for Tanken om, at denne Lyst til at hvirvle Uro op ikke er helt uden Forbindelse med, at vi nærmer os en Valgdag.

Den Motivering, som er givet for Lovforslaget, undrer mig. Da i sin Tid Huslejeloven blev gennemført, blev Regelen om en Aarrækkes Uopsigelighed begrundet med, at man vilde beskytte Hjemmene, at Lejeren havde et Krav paa i en vis Aarrække at kunne føle sig tryk i Bevidstheden om at kunne blive i netop denne Lejlighed. Jeg skal ikke komme ind paa, hvorvidt denne Betragtning er rigtig, men det var den Motivering, der blev givet. Nu kommer man imidlertid og vil føre denne Uopsigelighed videre ud fra en helt anden Betragtning,